

רשימת מונחים שונים

המלים המתפרסמות להלן הונחו ע"י הועדה לענייני לשון אקטואליים שבירושלים — למן ישיבתה הראשונה בכ"ח סיון תרצ"ז ועד א' בשבט תרצ"ח. מתפקידה של ועדה זו לטפל בכל שאלות לשון הבאות מתוך הצבור אל מזכירות הועד בירושלים — בין שאינן נכנסות לתחומי מקצועות מסוימים, שלמענם עובדות שאר הועדות המקצועיות של ועד הלשון, ובין שאינן סובלות דיחוי ותובעות דיון מהיר. וממילא יובן שמכל שפע החומר המובא בפני ועדה זו מתפרסם אך מועט. במדה שיש בו ענין לא רק לשואל בלבד, אלא לכל קהל דוברי לשוננו ובשעה שיש בו משום חידוש או קביעה.

חברי הועדה הם: פרופ' דוד ילין, רא"ם לפשיץ, הרב מ. צ. סגל, ד"ר י. ריבלין, ומזכירה ד"ר ז. בן-חיים.

(א) צרכי משרד :

מְכוּנַת הַחֶבֶר (מכונה לחבור ניירות ע' stitching machine; Heftmaschine
מלון למונחי דפוס 25)

סְפָרָר (הטל מספר; הוצע להעדיף מלה to number; numerieren
זו על "מְסַפֵּר", מלון למ' דפוס 28)

מְכוּנַת-סְפָרוֹר חוֹתְמַת-סְפָרוֹר (ע' "מְסַפּוֹר" numbering machine;
Númerierapparat במלון למ' דפוס 27)

תְּאָרִיכוֹן (חותמת לקביעת תאריך) date stamp; Datumstempel

חוֹתְמַת-רְשׁוּם (לרישום ניירות נכנסים) registry stamp; Eingangsstempel

(ב) מלאכות :

פּוֹלֵחַ (בלשון האומנים: "שקופניק") block chopper; Steinhauer

מְחַלֵּק (בלשון האומנים: "פטישניק") block squarer; „

רָצֵף floor tiler; Fliesenleger

חֶפֶץ pointer; Fuger

מְשִׁיעַ plasterer; Putzer

1. הוצאו מכאן ההצעות לשמות משפחה עבריים הניתנות למבקשיהן.

2. בשעת הרכבת הועדה הוסכם שאליה יצטרף הפרופ' נ. ה. טורטשינר כשגמר עבודת אחת הועדות שהוא משתתף בהן עתה.

rollerman; Auswaler	מְעָרוֹקָן (פועל בבית-מאפה העובד במערוך)
button holer; Knopflocher	אַבְרִיקָן (אדם או מכשיר העושה אבקים לכפתורים)
ג) רפואת שנים:	
teething; Zahndurchbruch	מְקִיעָה, צְמִיחַת-שָׁנִים
dentition; Gebiss	מְעָרְכַת-שָׁנִים
tarter; Zahnstein	טַפְלָה, חֲצֵץ-שָׁנִים
bite; Biss	נְשִׁיכָה (וכן יֵאמֵר: קבוע נשיכתו של פלוני)
cast; Abdruck	טְבִיעַת-שָׁנִים, טְבִיעָה (במובן תכני; טובעים שן בדונג של וכיו"ב)
mamelon dents	שָׁנָיִם (ואם נחוץ יחיד: שָׁנָן)
cuspid; Höcker	תְּלוּלִית-הַשָּׁן, תְּלוּלִית
antagonist; Antagonist	שָׁן מְתָאִימָה או שָׁן תּוֹאֲמָת (שן עליונה כנגד תחתונה ולהיפך)
ד) סחר עצים:	
	מִדַּת-חֶזֶק, מִדַּת-הָעֵץ הנמדד כנגד חזה אדם
	מִדַּת-תְּנוּן, מִדַּת הָעֵץ הנמדד באמצעו
	מִדַּת-אָמִיר, מִדַּת הָעֵץ הנמדד בצמרתו
	מִחְתָּים, מכשיר להטלת סימן בעצים ועל קציהו שתי אותיות, שם הסוחר בר"ת; קְצוּעוֹת, שם כולל לסוג סחורה שהוקצעה (לאדנים וכו')
ה) מונחים כלליים:	
industrialist; Industrieller	תַּעֲשִׂין
	תַּעֲשִׂינִי (השייך לתעשין)
industrial: industriell	תַּעֲשִׂיָתִי (השייך לתעשייה)
	סְמוּכָה, סְמוּכוֹת (משענת במכרות-פחם לבל תשקע האדמה)
interpolation; Interpolation	שְׂרָבוֹב